

je v Puconce bližje, kjer je sedež luteranske župnije. Dognali so, ker so pač tako morali dogmati in otroci so bili dodeljeni v Puconce. Katoliški starši pa otrok niso hoteli pustiti v Puconce in so še dalje hodili k Sebeščanu. Salamenči so takrat še pripadali puconski občini, zdaj pripadajo že k naši. Naša občina je takrat zahtevala od puconske občine prispevek za katoliške stroke, pa seveda niso nič dobili, ker so pač otroci dobili njihov šolski okoliš in lahko pridejo v Puconce. Katoličani so prosili na vseh mero-dajnih mestih, da naj ja pustijo otroke še dalje pri Sebeščanu, da bodo tudi sami prispevali, če ne bo drugega izhoda. Na pomoč je priskočila banovina in dala podporo. Zdaj zopet zahteva puconska občina prispevek od naše občine za luteranske otroke. Cel babilon je že vse skupaj. Edini izhod je, da bi se naj sedaj oblast pobrigala, da bi bili otroci iz Salamenec dodeljeni naši šoli, ker itak pripadajo tudi pod našo občino, in katoličani pod našo župnijo. Naj se še enkrat premeri razdalja, prepričani smo namreč, da se-daj oblast ne bo merila s političnimi metri.

Vestnik ZAKS

Iz delovanja ZAKS

Zveza absolventov kmetijskih šol, posebno pa mariborska podružnica zveze, je nad vse lepo sprejela zastopnike češkoslovaških kmetijskih organizacij, ki so dne 21. junija zvečer v št. Tiju prekoračili državno mejo. Na meji sta jih čakala zastopnik zveze in zastopnik mariborske podružnice, ki sta jih spremljala v Maribor, kjer so brate Čeha sprejeli ostali odlični zastopniki mesta Maribora in društva, kakor tudi številni člani ZAKS. Dne 22. junija je za brate Čeha daroval sv. mašo na Slomškovem grobu g. ravnatelj Hraštelj. Po ogledu vinarske šole, kjer jih je pogostil g. ravnatelj Priol, so se bratje Čehi v spremstvu zastopnika ZAKS in zastopnika ban-ske uprave podali v Ptuj, kjer jih je slovesno sprejela ptujska podružnica ZAKS. Iz Ptuja so se podali gostje v Ormož, kjer jih je pogostila ormoška podružnica ZAKS, na kar so se izletniki podali na Hrvaško in dalje proti morju. Za mladišinske mednarodne dneve pridejo v Ljubljano,

na kar se preko naše lepe Gorenjske vrnejo v svojo domovino.

Tovariši absolventi, ki se zanimajo za pralase v Nemčiji, se naj obrnejo na zvezo v Ljubljano, kjer dobe podrobnejša navodila. Na razpolago je še nekaj mest.

Čez par dni bo seja občnega odbora ZAKS, na kateri se bodo brezpogojno črtali tisti, ki svojih obveznosti s tem, da bi plačali članarino, niso izpolnili. Kdor članarino res še ne more plačati, se naj vsaj pismeno opraviči, da bo to storil. Blagajnike podružnic pa pozivamo, da članarino, ki so jo pobrali, takoj nakažejo zvezi.

Ormoška podružnica ZAKS priredi 3. julija celodnevni izlet z avtobusi v Prekmurje. Vozni-na znaša za člane ZAKS-s člansko izkaznico 30 din, za nečlane 40 din. Kdor se želi izleta udeležiti, naj omenjeni znesek vsaj do 1. julija nakaže blagajniku Rajh Francu, logarju pri Veliki Nedelji. Podrobnejša navodila o izletu daje tajnik Avgust Podgoršek, oskrbnik, Velika Nedelja.

Predsedniki, tajniki in blagajniki podružnic Prevalje, Slov. Konjice, Slov. Bistrica, Ptuj, Ormož, Ljutomer ter Jarenina se strogo obvezno pozivajo na okrožno sejo, ki bo 17. julija ob 9. uri dopoldne v prostorih Gambrinove restavracije v Mariboru. Dnevni red: Izvolitev okrožnega odbora, izdelava načrta bodočega dela in raznosterosti.

Vsi člani ZAKS se pozivajo, da pri proslavitvi 20 letnice osvoboditve Maribora sodelujejo. Pri-prave za proslavitev vodi tov. Doberšek Tit, na katerega se je obračati po navodila. Kot zastopniki kmečkega stanu moramo pokazati na ta dan dostojno, pristno kmečko življenje. Kako se bo to izvedlo, se informirajte pri omenjenem tova-rišu.

*

Zasliševanje pred sovjetsko čeko

Po varšavskem »Meču« prinaša »Golos Rossii« v Zofiji poročilo inozemskega strokovnjaka, ki je prišel pred sodišče razvpite Čeke ali tajne policije. Če Čeka že tuje-ga državljana tako pritiska, potem ni čud-

no, če ruske državljane spravlja ob pamet, da namišljene grehe priznajo. Poročilo se takole glasi:

V sobi, kamor so me pripeljali na zaslišanje, je sedel preiskovalni sodnik. Na desni in levi od njega sta sedela dva njegova pomočnika. Prigovarjali so mi, naj priznam, da sem agent nemške tajne policije Gestapo. Jaz sem vkljub vsem grožnjam trdil, da tega ne priznam. Ker so videli, da se ne vdam, so molčali. Potem je eden izmed pomočnikov sodnika vrgel žveplen-ko na tla ter mi je ukazal, da naj jo pobe-rem. Jaz sem se nagnil, da bi to storil, a v tem trenutku je padel strašen udarec po tilniku. Pred očmi se mi je potemnelo in padel s n.

K zavesti sem zopet prišel, ko so mi pljusknili v lice kupico hladne vode. Skušal sem lice obrisati z robcem. Tedaj pa mi je eden izmed pomočnikov sodnika pljunil v obraz. Enkrat — in še drugič. Jaz nisem več vzdržal in sem ga napadel s pestjo. Na to so — kot je bilo vidno — čakali. Planili so name in so me kruto tepli. Ko sem padel, so me suvali z nogami.

Nato so posadili inženerja v ječo prve kategorije, kjer je stala voda do gležnja. Dnevno je dobil 60—70 gramov kruha in vode.

Po preteku sedmih dni so me zopet poklicali na zaslišanje. Grozili so mi in me silili, da naj priznam svoje zvezo z Gestapo. Ker jim nisem izpolnil želje, so me neustojljivo tepli.

Nazadnje, ko je inženjer predsedal mesec dni v ječi druge kategorije — suh pod, de-ska za spati in 70 dkg kruha na dan — so ga poklicali na tretje zaslišanje.

Pred zaslišanjem so mi dali dober obed: kokošjo juho, pečenko in kompot. Ko sem obed končal, je preiskovalni sodnik zopet zahteval, da priznam zvezo z Gestapo. Jaz sem mu povedal v obraz, da se ne dam kupiti z dobrim obedom in da tega nikdar ne bom priznal.

Tedaj so me posadili na poseben stol z visokim prislonom. Sedeti sem moral mir-

Deset tednov je precej dolgo. V tem času tudi orožniki niso držali križem rok. Prepatruljirali so vse dravskopoljske goščave, v naseljih pregledali sumljive hiše ter najbolj skrivna pribežališča — a vse zaman! Precej hudo ranjeni ter oboleli begunec se je tako skrtil pred oblastjo, da ni zapustil nobene sledi in ni znal nikdo povedati, katero smer si je izbral za pobeg. Po tolikerih brezuspešnih iskanjih in povpraševanjih so javili orožniki sodišču, da se je moral Jurij Potočnik zateči in skriti kam na Hrvaško, kjer ga bo mogoče najti čez dalje časa.

Vse orožniške pogone je srečno preстал v Starošincih se zdraveči ponarejevalec in se je toplo zahvaljeval gostitelju, kateri je tvegat zanj za slučaj izsleditve hudo kazni. Najbrž v vasi sami ni znal nikdo za Jurija, razen onih, ki so mu stregli. Ti slednji so skrbno molčali, koga skrivajo in mu pomagajo do zopetnega zdravja.

V Starošincih se je zgodilo samo enkrat, da je zavohal Jurijevo skrivališče neki živinski barantač. Od Potočnikovega gospodarja je imel na posodo vole ter par tisočakov. Grozil je z ovadbo, ako mu zaščitnik zločinca ne spregleda dolga in ne prepusti za vselej volov. Ogroženi dobričina je peljal izsiljevalca k Juriju. Pogled na prepadeni obraz ranjenca je na-

silneža tako presunil, da se je začel prijazno pogovarjati z Jurijem, ponudil mu je tobaka in mu je obljubil pri odhodu kurjo pečenko, da bo poprej okreval in si opomogel. Celo ta je molčal liki grob in je pošiljal oslabelemu bolniku vse mogoče pri-boljške v nadi, da se bo že spomnil nanj, ko se bo pocelil in se zopet posvetil ponarejanju.

Ljudski glas o Juriju

Ko je bil Jurij Potočnik po preteku desetih tednov toliko pri moči, da je lahko vstajal s postelje in je hodil po sobi, so se že bili tudi orožniki umirili. Vse Dravsko polje je domnevalo svojega najbolj brihtnega rojaka kje med Hrvati. Znanci so si ga želeli v svojo sredino. Govorili so očito, če se vrne, ga bodo znali skriti, da ga ne bo izsledilo nobeno še tako bistro orožniško oko.

Posrečeni in najdrznejši Jurijev pobeg je obdal mojstra z vencem občudovanja. Ljudje so raztrosili o njegovem junaštvu mnogo več, nego je bila res-nica. Postal je pravi ljudski junak in dobrotnik. Jurij ni kradel, ni pobijal, le denar je delal in ga je hotel deliti med poljanske siromake. Tako početje vendar ni bil noben greh v očeh navadnega človeka! Pri delu na njivah in travnikih si je pripovedoval

je uporabljal zavijalni papir nabojnih zavitkov. Nekatere izmed gosli, ki jih je tako izdelal, ima-jo čudovit zvok cremon-skih instrumentov. Strokovnjaki pravijo, da ute-gne ta izum ustvariti prevzat v izdelovanju gosli. Za izdelavo enih papirnih gosli bo rabil izvežhan delavec okrog 40 ur. Izdelava s stroji ne prihaja v poštev.

Največja ura na svetu
Največjo uro na svetu so postavili na 267 me-trov dolgem peronu glav-ne postaje v Lipskem. Njen kazalnik ima pre-mer 2.70 m. Na tej po-staji, ki je največja v Nemčiji, je 200 ur in vse so priključene na uro, katere tek urejajo vsako jutro po nekem Morseo-velem znaku iz Berlina. Vseh teh 200 ur poganja elektrika.